

PROGRAMA GUIÓ RADIOFÒNIC

CURS 2011/2012

PROFESSORES: FERNANDO MORALES - MARILUZ BARBEITO

Dia	Teoria	Pràctica
19/09	Presentació de la assignatura. Mètode d'avaluació: Pràctiques setmanals relacionades amb els diferents elements interns d'un guió de ràdio. Redacció guió programa-base d'una sèrie de 30 programes de ficció de 30 minuts basat en elements reals i amb característiques puntuals. El programa hi haurà d'incorporar músiques, efectes de so, així com elements d'ambientació espacio-temporal. A més s'haurà de presentar una memòria grupal on s'expliqui tot el procés de treball i adjunti-hi els arxius de so utilitzats. Convencions gràfiques del guió: els formats. La representació escrita del text sonor. Formació dels dos grups de pràctiques. 2 a 3 alumnes per grup. Encarregar el visionat de Ciutadà Kane	Audició de la versió radiofònica espanyola de "La Guerra de dos mundos" d' Orson Wells.
26/09	Comentar els element sonors rellevants de "Ciutadà Kane" El llenguatge radiofònic té la seva pròpia especificitat, "la paraula radiofònica" no és la "paraula" de la comunicació interpersonal. Els trets principals d'aquesta especificitat venen marcats pels factors de percepció del so. El guió en funció dels factors de percepció: duració del so, densitat de la informació, velocitat de la locució, necessitat d'articular més les consonants, lleis acústiques d'emascarament, condicions de recepció: simplicitat/complexitat pel fàcil reconeixement de situacions i personatges, contrast sonor en veus per a la fàcil identificació dels personatges. Exemple: Entrevista a Aznar Audició "El Quijote" y "Soledad"	Redacció d'un relat descriptiu que duri un minut exactament. En l'estil conversacional o "dramàtic", el mòdul regulador és 140 paraules per minut. Un minut suposa unes 12 línies de text a 65 espais la línia. Desenvolupar: semàntica descriptiva verbal: color, mida, forma, localització temporal, metàfora, comparació. L'objectiu de l'exercici és jugar amb el temps i amb les imatges auditives generades per la força descriptiva del relat. Recomanacions: a) Distingir entre el que és "acció" (el que fan els personatges i el que és la "narració" (el que diu el narrador que fan els personatges; el narrador pot ser també un personatge), buscant un equilibri entre les dues estratègies; b) Introduir pauses en el relat per donar temps a que la "mirada" de l'oient vagi reconstruint imaginativament el relat; c) Començar el relat amb una imatge

		concreta; d) Anar del concret al general, i no al inrevés. e) Buscar paraules eufòniques (efecte agradable per la seva combinació).
03/10	Comentaris generals de l'exercici anterior: a) La "repetició de paraula" es veu necessària només quan llegiu en veu alta el text. I el mateix passa amb les pauses: ens em d'acostumar a <i>sonoritzar</i> els textos. b) Sistema perspectivista sonor: per treballar la localització espacial, heu de decidir on voleu situar el "punt de vista" del oient "la seva mirada" c) Recurs a les anàfores Si valoràvem a la classe anterior la funció narrativa del silenci radiofònic (Olmo-Aznar), avui valorarem la seva funció expressiva, dins d'una acció dramàtica. Pausa en tràiler "Dràcula" La Isla del tesoro en cine Escena de "Atración Fatal"	Exercici: Lliurem als alumnes un monòleg literari de la novel·la "L'illa del tresor" i es demana la seva adaptació a guió radiofònic amb la incorporació del màxim número d'efectes sonors. Per donar-les una idea escoltem la versió cinematogràfica i radial de l'obra. Observacions: a) Les pauses, després de les abans y després de clàusules com "malgrat tot", o adverbis com el "realment". b) La pausa potser una oportunitat per fer una pujada expressiva del fons sonor. c) Subratllar la perspectiva mitjançant la superposició de veus. d) Quan el narrador parla breument en mig del personatges dona la sensació de que està interrompin l'acció. e) Busqueu el contrast al moment del canvi de seqüència.
10/10	Sobre el tercer model, el guionista-música: parlar de les funcions narratives i expressives de la música. Visionat de l'escena final de l'òpera "Salomé" de Richard Strauss. Visionat "Psicosis", "Chinatown" Audició música: Pink Panther	Exercici: Construir un diàleg entre una parella a partir de l'estructura melòdica d'un tema musical. The legend of 1900. Observacions: a) Analitzar l'estructura de la peça; b) Localitzar l'inici de la melodia principal; c) Crear el text amb la evolució dramàtica i pauses que deixen pujar expressivament a primer pla la música en els moments claus.
17/10	Els enllaços i les transicions entre unitats narratives. La construcció de l'espai, el temps i el ritme dels elements interns del guió.	Exercici: Reduir la duració del guió anterior a la meitat, procurant recollir la màxima informació del plantejament original. Observacions: a) Hem de donar temps per tal que el so pugui ser percebut, però hem de fer-ho en poc temps. b) Fer servir els efectes com elements articuladors entre blocs. c) Hem de valorar el temps de pujada i baixada i la manera com es combina amb la veu.
24/10	Els esquemes narratius. a) Concèntric, o de exposició resum o de afirmació confirmació. b) Excèntric, o diàleg de sords c) Convergents	Redactar un diàleg original de 3 minuts incorporant els diferents esquemes narratius i lingüístics analitzats.

07/11	Altres models de construcció de diàlegs Pautes per fer el treball final	S'escolta un fragment d'un diàleg de ficció i es prepara la <i>carta de ritme</i>
14/11	Procés de creació d'una història (I) Historia i conflicte	Escriure la sinopsi d'una història a partir d'un so com element narratiu protagonista. Definir i justificar el tipus de conflicte i les característiques dels personatges segons un perfil sonor.
21/11	Procés de creació d'una història (II) Argument, estructura i personatges	Presentació del projecte final. L'estructura, personatges i estil del tractament sonor.
28/11	Procés de creació d'una història (III) Escena i seqüència	
12/12	Treball a l'aula de redacció del guió	
19/12	Treball a l'aula de redacció del guió	
09/01	Treball a l'aula de redacció del guió	
16/01	Presentació del treball	